

ДЖОН УИНДЪМ

КАТАСТРОФА В МЕТРОТО

Превод от руски: А. Грозданова, 1980

chitanka.info

— Дявол да ме вземе — мислено се ругаеше Хенри Бейдър, сплескан почти на пита, след като вратата на вагона макар и мъчно все пак се затвори. — Дявол да ме вземе, ако още веднъж се пъкна в такава навалица.

Наистина клетви от подобен род той бе давал неведнъж и макар че сега бе пълен с решителност да спази обещанието си, нямаше никаква гаранция, че то утре не ще бъде нарушено. Обикновено Хенри избягваше да се появява в Сити във върховите часове, но днес работата го задържа и трябваше да избира една от двете злини: или да разгневи жена си с още по-голямо закъснение, или да си позволи да бъде увлечен от човешкия поток, който изчезваше в тунела на метрото на Бенк-стейшън.

На станция Свети Павел не слезе никой и блъсканицата стана още по-голяма, а това означаваше, че все пак някой бе успял да се напъха във вагона. Вратите бавно се приближиха, после отново се разделиха — явно някоя ръка, крак или гръб бяха останали навън — и после се затвориха плътно. Влакът потегли със скърцане. Момичето в зеления шлифер, притиснато към дясната страна на Хенри, извика на приятелката си в синьо палто:

— Как мислиш, дали се чува как пращат ребрата ни? — Във въпроса ѝ нямаше оплакване, а по-скоро философски размисъл.

На Чансъри лейн също никой не слезе. Теснотията, ръгането с лакти и колене станаха още по-големи: отново бе станало чудо — във вагона бяха успели да се вмъкнат още няколко души. Влакът бавно набираше скорост. Обичайният грохот се чуваше още няколко секунди, а после спря рязко и стана тъмно — светлината угасна.

Хенри дори не успя да изругае и влакът отново потегли. Неочаквано се оказа, че никой вече не го притиска — той едва не падна. Протегна ръка напред и хвана нещо меко, но в този миг лампите отново светнаха и се изясни, че неизвестният мек предмет беше момичето в зеления шлифер.

— Как си позволявате... — започна то, но тутакси млъкна, устата му остана отворена, а очите му се ококориха.

Хенри също се облеци: във вагона, който преди минута бе претъпкан от хора, сега освен него и зеленото момиче имаше още само трима души. Единият от тях бе мъж на почтена възраст, потънал във вестника си с такъв вид, като че ли най-последно бе постигнал това, за

което е мечтал цял живот. Срещу него седеше дълбоко замислена младолика дама. В дъното на вагона мирно спеше някакъв младеж.

— Я виж! — извика момичето. — Мили е офейкала! Ще я науча аз утре. Знае, че и аз трябваше да слеза на Холбърн и без да ми се обади се е измъкнала. — Момичето се запъна. — Нали това беше Холбърн?

Хенри шашардисано се оглеждаше наоколо. Момичето го хвана за ръка.

— Нали това беше Холбърн? — повтори то с надежда в гласа.

Мислите на Хенри витаеха в неznайни далечини.

— А-а-а, какъв Холбърн?

— Ами че спирката, където всички слезоха. Няма коя друга да бъде освен Холбърн, нали?

— М-м-м... Не познавам добре тази линия — измънка Хенри.

— Но пък аз я познавам като петте си пръста. Холбърн беше, сигурна съм. — Тя явно се мъчеше сама да се убеди в това.

Хенри отново огледа клатушкация се от движението вагон.

— Аз, м-м-м... не забелязах никаква станция — промърмори той.

— Имаше, имаше! Къде според вас са слезли тогава всички?

— Наистина — отвърна той, — къде биха могли да слезат?

Замълчаха. Влакът се клатушкаше и набираше скорост.

— Следващата спирка е Тотънхем Корт Роуд — каза момичето. Но в гласа ѝ не се чувствуваше голяма увереност.

Влакът гърмеше. Тя внимателно се оглеждаше в чернотата на прозореца.

— Вижте какво — предложи Хенри, — хайде да попитаме другите пътници. Може би те знаят нещо.

Хенри и следващото го по петите момиче се приближиха до дамата. Тя бе облечена във великолепно ушит костюм с кожено наметало. Къса воалетка се спущаше от периферията на кръглата ѝ шапчица, която стоеше кокетно върху черните ѝ къдрици. Леките ѝ обувки и фините чорапи бяха явно от най-високо качество. Ръцете ѝ, обгърнати в дълги ръкавици, стояха спокойно върху черна кожена чантичка на коленете ѝ. Очевидно тя изцяло бе потънала в мечти и не забелязваше нищо наоколо.

— Извинете, моля — обърна се към нея Хенри, — бихте ли ни съобщили как се казваше станцията, на която всички слязоха?

Дългите мигли се повдигнаха бавно. През воалетката очите огледаха изпитателно Хенри. Настъпи дълга пауза, по време на която дамата явно прехвърляше на ум причините, които бяха предизвикали прилив на общителност у Хенри. Той си помисли, че изразът „младееща се“ ѝ подхожда много повече от „младолика“.

— Не — отвърна с лека усмивка дамата. — Не съм забелязала.

— И нищо ли не ви се стори чудно? — настояваше Хенри.

Изписаните вежди се вдигнаха леко, а очите извършиха повторна инвентаризация.

— Чудно? На какво казвате чудно? — запита тя.

— Ами дори и на това, колко бързо се изпразни вагонът — обясни Хенри.

— Че какво чудно има в това! На мен то ми се стори страшно мило. Те бяха *толкова* много тук!

— Съвсем справедливо — съгласи се Хенри, — но ние изобщо не можем да разберем къде и кога са успели са слязат *всички*.

Веждите се вдигнаха още повече:

— Виж ти! Но, струва ми се, аз не съм длъжна...

Зад Хенри се чу покашляне и шумолене на вестник.

— Младежо! Престанете да безпокоите дамата с вашата натрапчивост. Ако имате някакви оплаквания, благоволете да се обърнете към съответните инстанции.

Хенри се обърна. Говорещият се оказа започнал да посивява мъж с добре подстригани мустаци върху розовата, пращяща от здраве физиономия. Беше на около петдесет и пет години и бе облечен строго по модата на Сити — не липсваха дори бомбето и чантата. Човекът от Сити хвърли към дамата въпросителен поглед и като награда получи лека усмивка. После отново погледна Хенри. Сега погледът му се посмекчи: очевидно в лице Хенри му направи по-благоприятно впечатление, отколкото в гръб.

— Моля за извинение — обърна се към него Хенри. — Работата е там, че това момиче е пропуснало спирката, на която трябвало да слезе... А и изобщо много работи тук имат нужда от обяснение.

— Последната спирка, на която обърнах внимание, беше Чансъри лейн, така че сигурно другите пътници са слезли в Холбърн.

— Много бързо са слезли всички!...

— Ами че това е чудесно. Лицата, отговорни за реда в транспорта, вероятно са въвели някакъв нов метод на обслужване на пътниците. Както знаете, те са непрекъснато заети с усъвършенстване и с разни нови идеи.

— И така да е, но ето вече десетина минути пътуваме без спирки и все още не сме видели нито една станция.

— Сигурно поради някакви технически причини са ни прехвърлили на резервния път.

— Резервен път! В метрото! — запротестира Хенри.

— Не е в принципите ми, уважаеми, да си пъхам носа в чуждите работи. И вас не съветвам да правите това. В края на краищата за всички случаи в живота има специални инстанции и те си знаят работата, уверявам ви, дори ако някому се струва, че действията им са твърде странни. Боже мой, ако престанем да вярваме на властите, нашето общество ще се окаже на края на бездънна пропаст!...

Хенри погледна момичето в зеления шлифер и в отговор тя леко сви рамене. Отдръпнаха се и седнаха по-надалеч. Хенри предложи на момичето цигара и двамата запушиха.

Влакът тракаше в установения вече ритъм. Спирката, която те чакаха, все не се появяваше, в тъмните стъкла на прозорците се отразяваха само собствените им лица. Хенри погледна часовника.

— Пътуваме повече от двадесет минути — съобщи той. — Това просто е невероятно!

— Сякаш галопираме — добави момичето — и при това по нанадолнище.

Наистина, влакът явно летеше по стръмен наклон. Хенри забеляза, че втората двойка вече беседваше много оживено.

— Да отидем при тях още веднъж — предложи той.

— Дори във върховете часове... не повече от петнадесет минути... невероятно... — чуваше се гласът на дамата. — Страхувам се, че моят мъж се тревожи много...

— Какво ще кажете сега? — обърна се Хенри към мъжа.

— Наистина, събитието е изключително — призна последният.

— Няма що, „изключително“! Летим с бясна скорост почти половин час и няма нито една спирка! Това е невероятно! Абсолютно невероятно! — почти извика Хенри.

Събеседникът му го изгледа студено.

— Съвсем очевидно е, че в това няма нищо невероятно, доколкото наблюдаваме явлението със собствените си очи. Сигурно това е някаква линия, построена при войната за целите на отбраната. По погрешка са ни прехвърлили на нея. Не се съмнявам, че администрацията ще открие бързо това и ще върне влака обратно.

— Нещо не бързат много — забеляза момичето. — Аз отдавна трябваше да си бъда в къщи. Довечера имам среща.

— Дали да не спрем влака! — запита дамата. Тя посочи с поглед дръжката на ръчната спирачка и табелката, която обещаваще пет фунта глоба за самоволно използване на механизма без особена нужда. Хенри и мъжа се спогледаха.

— М-м-м — каза Хенри.

— Администрацията... — започна мъжът.

— Какво пък, щом мъжете са страхливци, ще трябва аз сама да направя това — каза дамата решително и като протегна ръка, дръпна дръжката надолу.

Но влакът летеше все така, сякаш нищо не се беше случило. Очевидно спирачките не работеха. Дамата сърдито върна дръжката в изходното ѝ положение и отново я дръпна надолу. Отново нищо не стана и по този повод тя се изказа твърде недвусмислено и сочно.

— Боже мой! Чуйте я само какво изтърси! През целия си живот не съм чувала подобно нещо! — прошепна съседката на Хенри.

— Много цветисто... Искате ли още една цигара? — попита той.

А влакът гърмеше и летеше по наклона и все по-силно и по-силно се клатушкаше.

— Ех — каза момичето, — срещата ми отиде на кино. Сега Дорис сигурно ще спипа моето момче. Как смятате, мога ли да осъдя тези типове от метрото?

— Страхувам се, че няма да можете — отвърна Хенри.

— Вие да не сте адвокат?

— Точно така. Може би трябва да се запознаем, щом съдбата ни събра и ни предстои още да пътешествуваме заедно. Името ми е Хенри Бейдър.

— А аз се казвам Норма Палмър — отговори момичето.

Човекът от Сити се представи:

— Робърт Форкът — и леко наведе глава.

— Барбара Брантън. Мисис Брантън, разбира се — кимна дамата.

— А онзи? — запита Норма, като посочи в дъното на вагона. — Може би трябва да го събудим?

— Не виждам защо — измърмори мистър Форкът. — Дочух, че сте правовед, сър, така ли е? Кажете, какви са нашите позиции в това дело от гледна точка на закона?

— Нямам под ръка необходимите справочници — отвърна му Хенри, — но смятам, че всички наши претенции ще бъдат отхвърлени. Компанията ще отговори, че е извършвала...

* * *

... След около петнадесет минути той откри, че Норма спи дълбоко, отпуснала глава на рамото му. Мистър Форкът също открито се прозяваше. Дремеше и мисис Брантън. Хенри погледна часовника си: изминали бяха час и половина. Ако не се движеха по затворен кръг, за това време влакът трябваше вече да пресече половината Англия. Необяснимо! Главата му клюмна, а бузата му се притисна до плетената шапчица, която кротко почиваше на рамото му.

Събуди го лекото проскърцване на спирачките. Останалите също се размърдаха. Форкът се запрозява широко. Мисис Брантън извади мъничко часовниче-медальон и погледна циферблата.

— Вече е почти полунощ. Мъжът ми сигурно ще полудее.

Скърцането на спирачките продължи да нараства. Прозорците не бяха вече така бездънно черни, в тях се появиха розови отблясъци, които ставаха все по-ярки. Нахлуваше светлина, скоростта намаляваше и ето че влакът приближи до някакъв перон. Всички протегнаха шии, готови да прочетат на лявата стена името на станцията, но стената беше празна — нямаше нито надпис, нито реклами. Изведнъж мисис Брантън, която седеше с лице към станцията, извика:

— Ето го!

Но беше късно, надписът вече не се виждаше.

— Май че завършваше на „къл“ — каза мисис Брантън.

— Нищо, скоро ще разберем — успокои я мистър Форкът.

Влакът спря и със съскане изпусна въздуха от спирачките. Но вратите не се отвориха веднага. От далечния край на перона се носеше шум, чуваха се викове: „Прехвърляне!“, „Крайна спирка!“, „Хайде, излизай!“

— Прехвърляне! Хубава работа, няма що! — промърмори Норма и се насочи към вратата. След нея тръгнаха и останалите. Вратите се отвориха широко, Норма за момент зърна фигурата, която стоеше на перона, изпищя и отстъпвайки назад, настъпи Хенри по крака.

Фигурата беше облечена твърде бедно. Дрехите ѝ бяха предимно ремъци, по които висяха някакви предмети. Но в замяна на това добре се виждаше, че фигурата е от мъжки пол и има тъмночервена окраска. В нея етнографът би могъл да открие прилика със северноамериканските индианци, макар че на главата ѝ вместо пера стърчаха малки рогца. В дясната си ръка фигурата държеше тризъбец, а от лявата се спущаше мрежа.

— Е, хайде, излизай — изкомандува съществото и се отмести.

Норма се промъкна край него, след нея минаха останалите, като се мъчеха поне привидно да запазят достойнство. Съществото погледна в отворената врата на вагона и всички го видяха в гръб. На гръба си то имаше опашка. Опашката бавно, сякаш замислено мърдаше и острият шип на края ѝ изглеждаше доста зловец.

— Е-е-е — започна мистър Форкът, но веднага се отказа от продължението, огледа подозрително всеки от спътниците си и потъна в дълбок размисъл.

Фигурата забеляза спящия младеж в дъното на вагона и го бутна с тризъбеца си. Чу се ругатня. След няколко бодвания съненият младеж скочи на перона и се присъедини към другите, все още търкайки очите си.

Хенри, се огледа. Мъждивата червена светлина му позволи да прочете името на станцията. Няма що... „... къл“! „Пъкъл“ — ето как се наричаше тя!

Раздаде се команда „Към изхода!“ и чудовището заплашително замахна тризъбеца.

Сънливият младеж вървеше до Хенри. Той беше висок, с фигура на атлет и изглеждаше интелигентен.

— Какво означава тази нелепост? — запита той. — Събиране на средства в полза на болниците или нещо друго? Май че не прилича на

събиране на средства — нали вече имаме държавна програма за здравеопазването?

— Не мисля — отвърна Хенри. — Страхувам се, че работата е много дебела. Освен това тези опашки... не приличат на имитация.

На изходната врата освен „обслужващия персонал“ се бяха натрупали повече от дванадесет души. Пущаха ги един по един и стар дявол, който седеше в малка будка, записваше на листче имената им. Хенри научи, че вторият му спътник се нарича Кристофър Уатс и че по професия е физик.

Зад бариерата започваше ескалатор с много стара конструкция. Той пълзеше едва-едва, затова можеше подробно да се изучат рекламните, които украсяваха стените. Най-много се рекламираха средства срещу изгаряне, счупване, синини и натъртвания. По-рядко някакви освежаващи и тонизиращи билки. В горния край на ескалатора стоеше стар дявол. Той държеше в лапите си поднос с различни тенекиени кутийки и монотонно повтаряше: „Пълна гаранция. Отлично качество.“ Мистър Форкът, който вървеше пред Хенри, спря и прочете закачената на подноса табелка: „Аптека за първа помощ. Цена един фунт или долар и половина“.

— Това е оскърбление на фунта! — възмутено завика той.

Дяволът го изгледа и заплашително издаде челюсти:

— Е, и какво? — кресна той.

Натискът от задните редици застави мистър Форкът да тръгне напред, но той вървеше без желание, мърморейки си нещо за необходимостта от стабилност и непоклатима вяра в устойчивостта на фунта стерлинг.

Като прекосиха залата, излязоха навън. Въздухът намирисваше на сярата. Норма вдигна качулката си, за да се предпази от дребните късчета въглища и пепел, които се сипеха отгоре. Тризъбцоносците подгониха човешкото стадо към оградено с бодлива тел място. Там влязоха и три-четири дявола.

Хенри се присъедини към групичката, която разглеждаше околността. От дясната страна изгледът бе величествен и суров. От време на време той се забулваше от облаци дим.

В края на широката долина струеше ярка светлина и затова там ясно се виждаше цепнатина, от която се издигаха гигантски мехури. Те бавно изплуваха нагоре и след мъчително дълъг промеждутък от време

се пукаха. По̀ на ляво ритмично се издигаше и спадаше огромен гейзер. Отзад пушеше вулкан и потоци разтопена лава преливаха през ръба на кратера. Близко до зрителите склоновете на долината се събираха и над теснината се издигаха две канари. Върху едната ярко гореше надпис „Изпробвайте харперовския дъбител на кожи“, а на другата — „Горя и не изгарям“.

В подножието на дясната канара се простираше площ, оградена с няколко реда бодлив тел. От стражевите кули в лагера често-често излитаха облаци огнени стрели, които очертаваха във въздуха ярки дъги. Миришещият на сира ветреца донасяше от там вопли и дяволски кикот. Зданието до лагера вероятно бе караулното помещение — пред него се бе проточила редица от въоръжени дяволи, които явно се нуждаеха от заостряне на тризъбците и опашните шипове. У Хенри това зрелище не събуди ни най-малък възторг.

Малко по-встрани от мястото, където те стояха, се издигаше бесилка. В момента на нея бе окачена за краката абсолютно гола жена и на косите ѝ се люлееха две малки дяволчета. Мисис Брантън порови в чантичката си и извади очила.

— Боже мой! Нима това е... — прошепна тя. — Разбира се, когато гледаш лицето в такъв ракурс, а и когато по него се леят сълзи, то... Впрочем, почти съм сигурна, че е тя... А пък аз я смятах за толкова порядъчна жена...

Мисис Брантън се обърна към един от конвоиращите:

— Убийство или нещо подобно?

Дяволът поклати отрицателно глава:

— Не, тя така е измъчвала постоянно мъжа си, че той се съгласил да плаща каквато поиска тя издръжка, само и само да получи развод.

— О-о-о! — възкликна мисис Брантън. — И само заради това! Не може да бъде! Сигурно тя е виновна за нещо много по-сериозно!

— Не — отговори конвоирацията.

Мисис Брантън замислено се осведоми:

— И често ли трябва да прави това? — На лицето ѝ се изписа безпокойство.

— Всяка сряда. През другите дни — други удоволствия.

— Карай насам! — прошепна някой на ухото на Хенри. Един от конвоиращите го извика с жест настрана.

— Купуваш ли? — запита дяволът.

— Какво точно?

Опашатият извади от торбата нещо подобно на туба зъбна паста.

— Разкошна работа! Най-добрият мехлем за обезболяване! Няма да го намериш никъде. Намазвай се преди мъчение и нищо няма да почувствуваш.

— Благодаря. Не ми е нужен. Сигурен съм, че спрямо мен е допуснатата грешка всичко ще се оправи.

— Не дрънкай, момче — изхриптя дяволът. — Погледни само! Добре, така да бъде, ще ти го дам за два фунта, много си ми симпатичен!

— Не, не благодаря ви — отвърна Хенри.

Дяволът се намръщи.

— Съветвам те да купиш — каза той и насочи опашката си в бойно положение.

— Е, добре, на ти един фунт.

— О'кей! — конвоирацията бързо тикна тубата в ръката на Хенри. Отстъпчивостта му сякаш го учуди.

Когато Хенри се присъедини към спътниците си, те зяпаха как три дявола старателно гонеха по склона на планината едър дебел мъж. Мистър Форкът се разприказва:

— Нещастieto — каза важно той — очевидно е станало на участъка Чансъри лейн–Холбърн. Мисля, че това е ясно на всички. Но което далеч не е така ясно е това, по какъв начин тук попаднах и аз. Няма съмнение, че в моя случай е допуснато някакво административно недоглеждане, което, да се надяваме, ще бъде своевременно открито.

Той очакващо изгледа другарите си по нещастие. Всички дълбокомислено мълчаха.

— Та престъплението трябва да е голямо, нали? — прошепна Норма. — Тук няма да те пратят заради някакъв си чифт найлонови чорапи я!

— Ако наистина са били само един чифт... — започна Хенри, но в този миг зад тях се чу отворотелен писък. Всички се обърнаха и видяха как Кристофър Уатс усуква опашката на един от конвоираците. Дяволът пищеше все по-силно, изпусна тубата с обезболяващия мехлем, която явно се е опитвал да пробута на Уатс, и направи безуспешен опит да пониже физика с тризъбеца си.

— Няма да я бъде! — извика Уатс, като ловко отбягна удара. После изтръгна тризъбеца, с удовлетворение каза „Ето, по този начин“, хвърли го настрана и хвана опашката с две ръце. Като завъртя дявола над главата си, той внезапно разтвори пръстите си и оня, прелитайки над оградата, с охкане се плъсна на пътя. Другите дяволи се стреснаха и тръгнаха в настъпление, с насочени напред тризъбци и мрежи.

Мрачен, Кристофър очакваше приближаването им. Неочаквано изразът на лицето му се промени. Той се усмихна широко и отпусна ръцете си.

— Боже мой, каква безсмислица е всичко това! — извика Уатс и се обърна с гръб към дяволите. Те веднага спряха — бяха обезкуражени.

В този миг сякаш светкавица блесна пред очите на Хенри. Пределно ясно той разбра, че физикът е прав. Всичко това бе пълна безсмислица. Хенри се засмя и чу как до него изхихика и Норма. Засмяха се и останалите пътници. Толкова страшни само преди минута, дяволите сега им се струваха тъпи и жалки създания.

Кристофър Уатс пресече площадката. Няколко мига той мълчаливо гледа към мрачния, обвит в пушеци и всяващ ужас пейзаж. После тихо каза:

— Това не може да бъде. *Аз не вярвам в това.*

Във въздуха изплува и се пукна гигантски мехур. Бум! Вулканът изхвърли в небето гъбовиден облак пушек и пепел. По склоновете му затекоха още по-ослепителни потоци лава. Земята затрепери под краката им. Мистър Уатс пое дълбоко въздух.

— АЗ НЕ ВЯРВАМ В ТОВА! — с цяло гърло извика той. Чу се оглушителен трясък. Великанската камара, на която бе написано „Гори без да изгаря“ се разцепи и бавно започна да се срива в долината. Земята се разтресе. В появилата се на дъното на долината пукнатина потече огнено езеро. Преобърна се и втората канара. Парата кипеше, свистеше и ревеше, но гласът на Кристофър заглушаваше всичко:

— АЗ НЕ ВЯРВАМ В ТОВА!

Внезапно настъпи пълна тишина. В тъмнината се открояваха само прозорците на вагоните, които стояха на насипа.

— Така — с весело учудване каза Уатс. — Значи по този начин! А не е ли време да се връщаме и у дома?

Озарен от светлината на прозорците, Уатс се заизкачва по насипа. Хенри и Норма го последваха.

Мистър Форкът се колебаеше.

— Какво има? — запита го Хенри.

— Не знам, но ми се струва, че се получи някак... не съвсем... не съвсем...

— Да не би да искате да останете тук?

— Не... моля, не — отвърна мистър Форкът и като направи явно усилие над себе си, започна да се катери по насипа.

* * *

Петимата отново седнаха в един вагон. Едва успяха да влязат, вратите се затвориха и влакът потегли.

Норма въздъхна с облекчение.

— Ох, благодаря ви, мистър Уатс — каза тя. — За мен това ще бъде добър урок. Сега насила не можеш ме закара до щанда за чорапи... освен когато реша да си купя някой чифт...

— Присъединявам се... Тоест, приемоте и моите благодарности — прекъсна я Хенри. — Аз, разбира се, съм убеден, че при мен беше допуснатата грешка, но въпреки това съм ви много благодарен за... за предсрочното решаване на моя въпрос.

Мисис Брантън протегна облечената си в ръкавица ръка на Уатс.

— Мисля, разбирате, че се оказах там по някакво глупаво недоразумение, но благодарение на любезността ви успях да спестя времето, което би отишло за обяснения с тези чудовищни канцеларски плъхове. Ще ме зарадвате, ако намерите време да вечеряте с нас. Мъжът ми ще ви бъде безкрайно признателен.

Настъпи мълчание, което скоро стана почти неприлично. Причина за създалата се неловкост беше мистър Форкът, който не бързаше да каже своята дума. Погледите на всички бяха насочени към него, но той внимателно изучаваше пода на вагона. Като откъсна най-послед очите от него, той погледна към Кристофър Уатс.

— Не — каза мистър Форкът. — Не, аз не мога да одобря това, което вие направихте. Страхувам се, че действията ви трябва да се класифицират като антиобществени и дори като подривни.

Уатс, който беше страшно доволен от себе си, отначало учудено повдигна вежди, а после се намръщи.

— Не ви разбирам! — извика той с искрено недоумение.

— Вие извършихте сериозно нарушение — отвърна му мистър Форкът. — Никаква стабилност не може да съществува, ако не се уважават опорите на обществото. Вие, млади човече, току що разрушихте една от тях. Всички ние, а отначало и вие самият, имахме доверие в този важен институт, но после вие джаста-праста унищожихте тази почтена опора. Не, не, не чакайте от мен да одобря подобни действия!

Всички учудено изучаваха лицето на мистър Форкът.

— Но мистър Форкът — започна Норма, — нима вие наистина бихте предпочели да останете там, при всички тези дяволи и подобни дивотии?

— Това е друго нещо, миличка — прекъсна я мистър Форкът. — Като лоялен гражданин аз трябва да се противопоставя на всичко, което заплашва да подрони непоклатимостта на нашето общество. От тази гледна точка действията на младия човек трябва да се смятат за опасни и повтарям отново, почти за подривни.

— А ако дадена опора е куха? — раздразнено запита Уатс.

— Това също няма нищо общо с въпроса, сър. Ако голяма група от хора вярва в даден обществен институт, за тях той добива значението на опора, дори в случай, когато казвате вие, е куха.

— Значи вие предпочитате *вярата* пред *истината*? — започна Уатс.

— Ние трябва да имаме доверие. Щом има вяра, възниква и истината.

— Мистър Форкът, като учен аз смятам, че вие сте *аморален* човек — каза Уатс.

— А като гражданин аз смятам, че вие сте *опасен* човек — отвърна мистър Форкът.

— О, боже! — възкликна Норма.

Мистър Форкът остана замислен, а мистър Уатс — намръщен.

— Това, което реално съществува, няма да се разпадне на прах, само защото аз не вярвам в съществуването му — започна Уатс.

— От къде знаете вие това? Римската империя е съществувала само до тогава, докато римляните са вярвали в нея! — парира мистър

Форкът.

— Не разбирам как можете да бъдете толкова неблагодарен грубиян — възкликна Норма. — Като си спомня за вилите им и за тази нещастница, която висеше гола с главата надолу...

— Всичко това напълно отговаряше на духа на времето и на това място... Той е изключително опасен млад човек — твърдо ѝ възрази мистър Форкът.

Влакът летеше с бясна скорост, макар и по-малка от преди. Разговорът прекъсна. Хенри забеляза, че Уатс отново спи и реши, че сънят е най-доброто средство да убиеш времето.

* * *

Събудиха го викове „Дръпнете се от вратата!“ Като се огледа, Хенри се оказа в препълнен с хора вагон. Норма беше забила лакътя си в него.

— Вижте, вижте! — прошепна тя.

Човекът, който стоеше пред тях, жадно четеше репортаж за надбягванията. На обърнатата към тях страница на вестника се виждаше крещящо заглавие: „Катастрофа в метрото. Дванадесет убити“. По-надолу имаше списък на имената и фамилиите, сред които Хенри успя да прочете своята и фамилиите на своите спътници.

Норма се разтревожи:

— Наистина не знам как ще обясня всичко това в къщи!

— Сега ясна ли ви е моята гледна точка? — ехидно запита мистър Форкът, който седеше от другата страна на Хенри. — Помислете само какви трудности ще възникнат при изясняването на нашия случай! Във висша степен антиобществена история!

Влакът спря на станция „Свети Павел“, тъпканицата понамаля. Мистър Форкът се приготви да слезе на следващата спирка. Хенри също реши да слезе там. Влакът забави ход.

— Господи, в кантората направо ще се шашнат, когато се появя! И все пак беше много интересно! Чао! — извика Норма, като се пхна в потока излизачи от вагона.

Някаква ръка хвана Хенри за лакътя.

— Ето го! — прошепна мистър Форкът и кимна с глава. Напред се виждаха широките плещи на Уатс, който ги бе изпреварил на перона. — Имате ли време? *Аз съвсем нямам доверие в него.*

Излязоха на улицата и се изправиха пред зданието на кралската борса.

Тук мистър Уатс спря и се огледа, като че ли обмисляше видяното. После с твърди крачки се насочи към привляклата вниманието му грамада на Британската банка. Отново се спря и огледа сградата отдолу до горе. Устните му мърдаха.

Земята под краката им се люшна. На един от горните етажи паднаха три прозоречни рамки, разклатиха се и рухнаха статуята, двете урни и част от корниза на банката. Чуха се виковете на минавачите.

Мистър Уатс се изправи и пое въздух.

— Боже мой! Та той ще... — започна мистър Форкът, но изречението остана недовършено. Форкът се хвърли напред.

— АЗ... — извика Уатс с цялата мощ на гласа си.

— НЕ... — под акомпанимента на земетресението продължи той.

— ВЯРВАМ... — но в този миг силен удар между плещите го хвърли направо под колелата на минаващия автобус.

Спирачките закъсняло изскърцаха.

— Ето го! Ето го! Аз видях — завика някаква жена и сочеше мистър Форкът.

Хенри приближи почти едновременно с полицаия.

Мистър Форкът с гордост съзерцаваше фасадата на Британската банка.

— Кой знае какво можеше да стане. Този млад човек бе угроза за нашия строй — каза той. — Изобщо те би трябвало да ми дадат орден, но уви, сигурно ще ме обесят. Какво пък, такава е традицията, а традициите трябва да се уважават.

Публикувано в списание „Наука и техника за младежта“, брой
6/1980 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.